

Mishnah Me'ilah, chapter 6

משנה מעילה פרק ו

(1) A messenger who discharged his mission [to give or purchase non-consecrated produce with sanctified Temple monies] his employer is guilty of misappropriation [though the general rule is that there is no validity regarding messengers for transgressions, however, the Rabbis deduced that misappropriation is similar to *terumah* where one can make a messenger (see Tosfot Yom Tov)], if he did not fulfill his mission

א השליח שעשה שליחותו, בעל הבית מעל, לא עשה שליחותו השליח מעל. כיצד, אמר לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד, כבד ונתן להם בשר, השליח מעל. אמר לו תן להם חתיכה חתיכה, והוא אמר טלו שתים שתיים, והם נטלו שלש שלש, כלן מעלו. אמר לו הבא לי מן החלון או מגלוסקמא, והביא לו, אף על פי שאמר בעל הבית לא יהיה בלבי אלא מזה והביא מזה, בעל הבית מעל. אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מגלוסקמא, או מן גלוסקמא והביא

then the messenger has misappropriated. How so? If the employer said to him: Give meat [of *hekdesh*] to the guests and he gave them liver [of *hekdesh*] instead, [give them] liver [of *hekdesh*] and he gave them [of *hekdesh*] meat, he the messenger is guilty of misappropriation. If the employer said: Give one piece each and he said to them: Take two pieces each and they took three, they are all guilty of misappropriation. If he said to him: Get it for me from the window or from the chest and the latter brought it to him even though the employer says: I only meant from that specific place [and not the one you brought it from, since he followed the spoken instructions] the employer has misappropriated, but if he said: Get it for me from the window and he brought it to him from the chest or [if he said: Get it] from the chest and he brought it from the window [since he

רבנו עובדיה מברטנורא

א השליח. שנתן לו בעל הבית הקדש או מעות הקדש להוציאם בתורת חולין, ועשה השליח שליחותו: בעל הבית מעל. דבמעילה יש שליח לדבר עבירה. ובכל התורה כולה אין שליח לדבר עבירה, חוץ ממעילה משום דכתיב בה (במדבר ה) ואשמה הנפש ההיא, מי ששגג תחלה, דהיינו המשלח: תן בשר לאורחים. מאותו בשר של הקדש: ונתן להם כבד. של הקדש: והוא אמר טלו שתים וכו'. ובלבד שיאמר השליח טלו שתים מדעתי, אז בעל הבית מעל, דלא עקר השליח שליחותו אע"פ שהוסיף על דברי המשלח, הלכך המשלח מעל שהרי נעשית שליחותו, והשליח מעל על זאת שהוסיף מדעתו, והאורחים נמי חייבים על השלישית שנטלו מדעתם. אבל אם לא אמר השליח טלו שתים מדעתי, אלא טלו שתים בשליחות בעל הבית, המשלח מעל שהרי נעשה דברו, והשליח פטור מפני שהוסיף על שליחות בעל הבית ולא עקר את השליחות ומה שהוסיף לא הוסיף מדעתו: גלוסקמא. בלשון יון קורין לתיבה גלוסקוס. וישם בארון, תרגום ירושלמי ושון יתיה בגלוסקמא:

did not follow the instructions], the messenger has misappropriated.

(2) If he sent it [money from the Temple treasury to purchase an item from a shopkeeper] with a deaf-mute, an imbecile or a minor [though they are not considered valid messengers] and they fulfilled their mission [nevertheless,] the employer has misappropriated; if they have not fulfilled their mission [and purchased something else instead, thus the employer did not misappropriate since

לו מן החלון, השליח מעל: ב שלח ביד חרש, שוטה, וקטן, אם עשו שליחותו, בעל הבית מעל. לא עשו שליחותו, החנוני מעל. שלח ביד פקח, ונזכר עד שלא הגיע אצל חנוני, החנוני מעל כשיוציא. כיצד יעשה, נוטל פרוטה או כלי ויאמר, פרוטה של הקדש בכל מקום שהיא, מחללת על זה. שהקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: ג נתן לו פרוטה, אמר לו הבא לי בחציה גרות ובחציה פתילות, הלך והביא לו בכלה גרות או בכלה פתילות, או שאמר לו הבא לי בכלה גרות או בכלה פתילות, הלך והביא לו בחציה גרות ובחציה

his instructions were not followed, the messenger in this case has no liability, thus] the shopkeeper [when he spends those original coins from *hekdes*h] has misappropriated. If one sent one of sound mind and [both now] remembered [that the money belongs to *hekdes*h] before it has come into the possession of the shopkeeper, [and now their misappropriation is considered a willful transgression and thus there is no liability for an offering] the shopkeeper will misappropriate when he spends it. What should he do [if he can't identify the coin of *hekdes*h]? He takes a *perutah* or an object and declares: Let the *perutah* of *hekdes*h wherever it may be redeemed with this; for *hekdes*h can be redeemed with money or money's worth.

(3) If he gave him a *perutah* and told him to purchase with half [i.e., half a *perutah* of] lamps and with half wicks and he went and purchased for all of it wicks or purchased for all of it lamps, or if he said to him: Purchase for me all of it [i.e., the whole *perutah*] lamps, or all of it wicks, and he went and purchased half a *perutah* of lamps and half wicks, both are not guilty of misappropriation

רבנו עובדיה מברטנורא

אע"פ שאמר בעל הבית לא היה בלבי אלא מזה כו' מעל. לפי שעשה השליח מאמרו, ודברים שבלב אינן דברים: ב ביד חרש שוטה וקטן. שאינן בני שליחות. אפילו הכי הואיל ונעשית שליחותו המשלח מעל: החנוני. שקבל המעות מיד חרש שוטה וקטן, חייב כשיוציא המעות של הקדש בחפציו: ונזכר. בעל הבית קודם שהגיעו המעות ליד חנוני, וכיון שנזכר שוב אינו חייב קרבן מעילה שאין קרבן מעילה אצל מזיד: החנוני חייב. והוא שנזכרו בעל הבית והשליח, דהשתא אין כאן שוגג אלא חנוני. אבל אם נזכר בעל הבית ולא נזכר השליח, השליח מעל שהוא שגג תחילה: כיצד יעשה. כלומר אם ידע החנוני בפרטה זו שהיא קודש קודם שיוציאנה ונתערבה כבר עם שאר

[since each misappropriated on their own only one half a *perutah*]. But if he told him: Purchase for me half [a *perutah*] of lamps in one place and half a *perutah* of wicks from another place and he went and purchased the lamps from the place where the wicks should have been bought and the wicks from where the lamps should have been bought, the messenger is guilty of misappropriation [since he did not follow instruction of the employer, rather he acted on his own and misappropriated a full *perutah*].

(4) If he gave him two *perutot* and told him: Buy for me an etrog, and he bought an etrog [worth two *perutot*] for one *perutah* and for the other [*perutah*] a pomegranate, both are guilty of misappropriation [the employer because his instructions are considered to have been followed and the messenger since he misspent a *perutah*]. Rabbi Yehudah says: The employer has not misappropriated because he says: [You have not followed my instructions,] I wanted a nice etrog and you brought me a small one and an inferior one [i.e., with the two *perutot* I gave you, you could have bought an etrog worth four *perutot*]. If he gave him a golden dinar and asked him to purchase a shirt for him and he bought for him a shirt for three [silver sela] and a cloth for the other three both are guilty of misappropriation. Rabbi Yehudah says: The employer has not misappropriated because he says: I wanted a large shirt and you bought for me a small and inferior

רבנו עובדיה מברטנורא

פרוטות שיש לו, כיצד יעשה ויהיה מותר להשתמש בפרוטותיו: **ג שניהם לא מעלו**. בעל הבית לא מעל שהרי לא נעשית שליחותו בפרוטה, והשליח לא מעל שלא עקר שליחותו של בעל הבית בפרוטה, ובפחות מפרוטה ליכא חיוב מעילה: **השליח מעל**. שעקר שליחותו של בעל הבית בין בפתילות בין בנרות ויש בשניהן פרוטה: **ד שניהם מעלו**. והוא שיהא אותו האתרוג שוה שתי פרוטות כמו שנתן לו בעל הבית. בעל הבית מעל כיון שקנה לו השליח כמו שאמר ושוה כמו שנתן לו הרי נעשית שליחותו, והשליח מעל שהרי קנה רמון בפרוטה מדעתו שלא בשליחות בעל הבית: **ו' יהודה אומר בעל הבית לא מעל**. דאמר ליה לשליח אילו היית קונה אתרוג בשתי פרוטות כמו שנתתי לך היית מביא לי אתרוג גדול שוה ארבע פרוטות, עכשיו שלא נתת אלא פרוטה הבאת

פתילות, שניהם לא מעלו. אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני, והלך והביא לו נרות מבית פתילות ופתילות מבית נרות, השליח מעל: ד נתן לו שתי פרוטות אמר לו הבא לי אתרוג, והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רמון, שניהם מעלו. רבי יהודה אומר, בעל הבית לא מעל, שהוא אומר לו, אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע. נתן לו דינר זהב, אמר לו הבא לי חלוק, והלך והביא לו בשלשה חלוק ובשלשה שלית, שניהם מעלו. רבי יהודה אומר, בעל הבית לא מעל, שהוא אומר לו,

one [the *halachah* does not follow Rabbi Yehudah].

(5) If one deposited funds with a money changer, if it was tied up he [the money changer] may not use it and therefore if he spends it he is guilty of misappropriation, if it was loose he may use it and if he spent it he has not misappropriated [however, the owner also has not misappropriated since he did not issue specific instructions to spend the money]. If the funds were deposited

with a private person, he may not use it, in either case [i.e., whether tied or loose], therefore if he [the private person] has spent it, he has misappropriated. A shopkeeper is like a private person [and he may not use the funds even if loose and if he does he is liable] these are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yehudah says: Like a money changer [and he may use the money if loose and is not liable].

(6) If a *perutah* of *hekdesch* fell into a pocket, or if he says: A *perutah* in this pocket should be *hekdesch*, as soon as he has spent one *perutah* he has misappropriated, these are the words of Rabbi Akiva, but the Sages say: He has not misappropriated until he spent all the money from his pocket [the *halachah* follows the Sages]. Rabbi Akiva admits if he says: A *perutah* from this pocket

רבנו עובדיה מברטנורא

לי אתרוג שוה שתי פרוטות שהוא קטן ורע ונמצא שלא עשית שליחותי. ואין הלכה כרבי יהודה: ה' **אם צוררין**. קשורים קשר משונה אע"פ שאין עליו חותם, או קשורים בשאר קשרים וחתימין: **לא ישתמש בהן**. דגלי דעתיה דלא ניחא ליה שישתמש בהן הנפקד הואיל וקשרן קשר משונה או הטיל עליו חותם: **מותרין**. קרי כל זמן שאין קשורים קשר משונה אלא קשור בשאר קשרים ואין עליו חותם: **לפיכך אם הוציא לא מעל**. דהוי כאילו אמר לו המפקיד שישתמש בהן כיון שלא היו צוררין והרי שליחותו עשה, והמפקיד נמי לא מעל דהא לא אמר לו בפירוש שישתמש בהן: **החנוני**. שמוכר פירות או בשמים בחנות: **כבעל הבית**. ואם הפקידו אצלו מעות, אע"פ שאינן צוררים, לא ישתמש בהם, הלכך אם היו מעות של הקדש ונשתמש בהן מעל: **כשלחני**. ומותר להשתמש במעות שהפקידו אצלו כשאינן צוררים, הלכך לא מעל. והלכה כרבי יהודה: **ו כיון שהוציא את הראשונה**. לצורך תשמישו מעל: **וחכמים אומרים**. לא מעל: **עד שיוציא**. כל המעות שבכיסו

חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע: ה המפקיד מעות אצל השלחני, אם צוררין, לא ישתמש בהם. לפיכך אם הוציא, מעל. אם מותרים, ישתמש בהן. לפיכך אם הוציא, לא מעל. אצל בעל הבית, בין כך ובין כך, לא ישתמש בהם. לפיכך אם הוציא, מעל. החנוני כבעל הבית, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, כשלחני: ו פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש, כיון שהוציא את הראשונה, מעל, דברי רבי עקיבא. וחכמים אומרים, עד שיוציא את כל הכיס. מודה רבי עקיבא,

is *hekdesh* [i.e., this pocket will not become empty without a *perutah* becoming *hekdesh*] he may remove

בְּאוֹמֵר פְּרוּטָה מִן הַכֵּיס זֶה הַקֶּדֶשׁ, לְשׂוּא מוֹצִיא וְהוֹלֵךְ עַד שִׂוְצִיא אֶת כָּל הַכֵּיס:

and spend [and does not misappropriate] until he spends all of them.

רבנו עובדיה מברטנורא

לצורך חולין. והלכה כחכמים: פרוטה מן הכיס זה. כלומר לא תכלה פרוטה מכיס זה עד שיהא בה הקדש:

emishnah.com